

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Konneveden kunta	Eira Ohvo	eira.ohvo@konnevesi.fi, 0407028572	12.12.2017	Konneveden kunnanhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

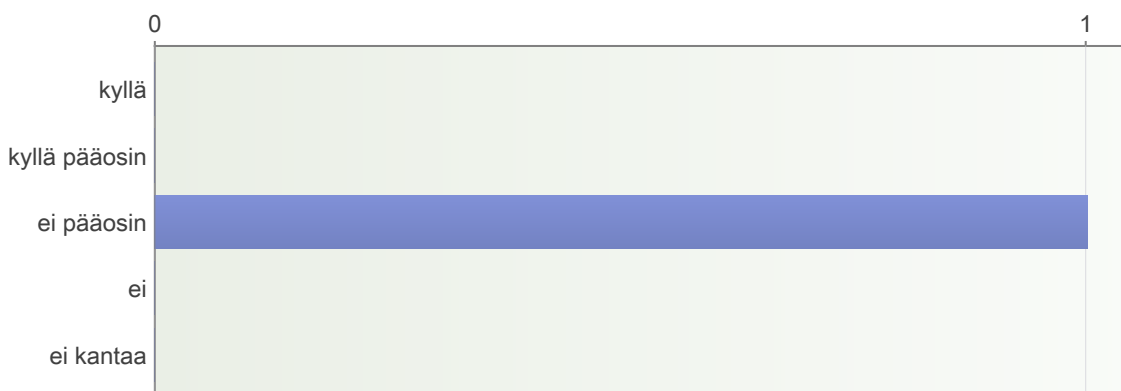
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien ja kuntien väestörakenteen erilaisuus voi hankaloittaa yhdenvertaisuuden toteutumista. Palvelutarjonta lisääntyy suurissa asutuskeskuksissa, mutta harvaan asutuilla seuduilla lisätarjontaa tuskin syntyy. Näissä tapauksissa alueelliset erot kasvavat. Valinnanvapauden toteutuminen helpottaa palvelujen piiriin pääsyä, kun toimijoita tulee lisää ja nopealla hoitoon pääsyllä on terveyttä edistävä vaikutus. Laki mahdollistaa perustason palvelujen saatavuuden parantumisen ja hyvin toimiessaan nopeuttaa asiakkaan ongelmiin puuttumista ja riittävän varhaisen avun saamisen. Varhaisen avun saamisella säästytään raskaimmista ja kalliimmista palveluista. Laissa on maininta asiakassuunnitelmasta, jota kaikki palveluntuottajat ovat velvollisia toteuttamaan. Toimiva asiakassuunnitelma vaatii toimivat yhteiskäyttöiset tietojärjestelmät ja vahvan palveluohjauksen, koska kaikki asiakkaat eivät pysty hyödyntämään kaikkia palveluja ja tekemään itsenäisiä valintoja.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

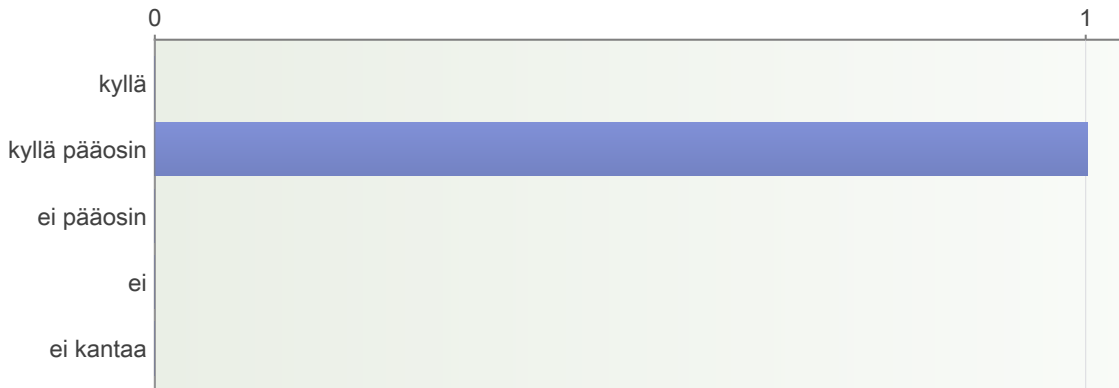
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Alueellisista eroista johtuen kaikilla asukkailla valinnanvapaus ei tuottajien puuttuessa toteudu. Asiakkaan vaikutusmahdollisuudet kasvavat erityisesti suoran valinnan, asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin avulla. Henkilökohtaisesta budjetoinnista on toistaiseksi Suomessa vähän kokemusta.

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Periaatteessa uudistus lisää asiakkaan mahdollisuuksia hakeutua palveluihin, jos tiedottaminen on laajaa, kaikki tavoitettavaa ja asiakas saa tarpeeksi tietoa valintojen tekemiseksi. Käytännössä tämä edellyttää, että pienessäkin kunnassa toteutuu suoran valinnan sote-keskus ja liikelaitos lisäksi integroi palveluitaan sote-keskukseen, asiakas saa yhdestä paikasta tarpeenmukaiset palvelut.

Asiakkaan mahdollisuus vaihtaa sote-keskusta ja suunhoidon yksikköä 6 kk kuluttua antaa mahdollisuuksia hakeutua omaan tilanteeseen sopivaan palveluun. Vaihdamisen mahdollisuutta ei todennäköisesti ole pienessä kunnassa, vaan uusi toimija on muualla.

Asiakkaalle itselleen valinnan tekeminen on vaativa tehtävä. Tämä edellyttää toimintatapojen kehittämistä siten, ettei asiakas joudu tekemään valintojaan puutteellisin tiedoin. Käytännössä tämä edellyttää vahvaa paikallista neuvonta- ja palveluohjausta. Uudet palvelujen tuottamisen (esim. digipalvelut) tavat voivat antaa lisää mahdollisuuksia palveluihin hakeutumiselle. Haasteeksi tässäkin tapauksessa jää asiakkaan kyky osata käyttää uudenlaisia palveluja.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

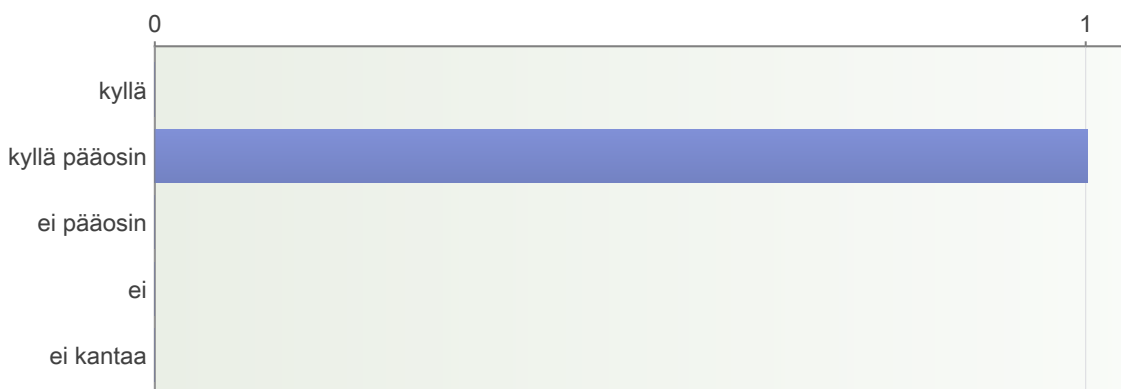
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaatii tehokasta tiedotusta ja toimivaa palveluohjausta sekä asiakkaan omaa aktiivisuutta. Mikäli asiakkaan palvelut hankitaan usealta eri taholta, niin uhkana on, että palvelukokonaisuus ei käytännössä toteudu suunnitelman mukaisesti. Asiakas-/potilastietojen ongelmaton siirtyminen/toimiminen on edellytys eri toimijoiden välillä. Mikäli palvelutarpeen arviointi, asiakassuunnitelman laatiminen ja päätöksenteko toteutetaan paikallisesti lähellä asiakasta, niin mahdollisuudet onnistumiseen ja tavoitteen saavuttamiseen kasvavat.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

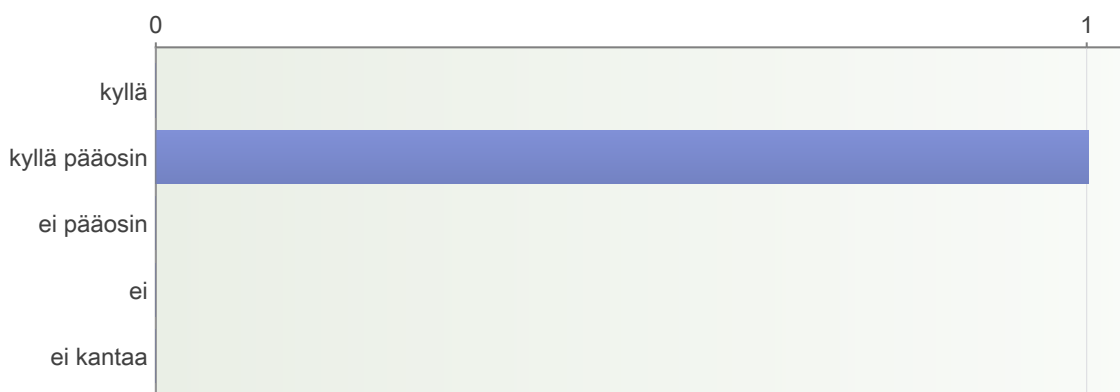
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Osa peruspalveluista jää edelleen kuntiin. Lakiluonnos turvaa palveluiden integraation maakuntaan siirtyvien palveluiden osalta. Palveluiden rajapintoihin (hyvinvointia ja terveyttä edistävät laaja-alaiset kuntien palvelut sivistystoimen palvelut) tulee kiinnittää huomiota.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

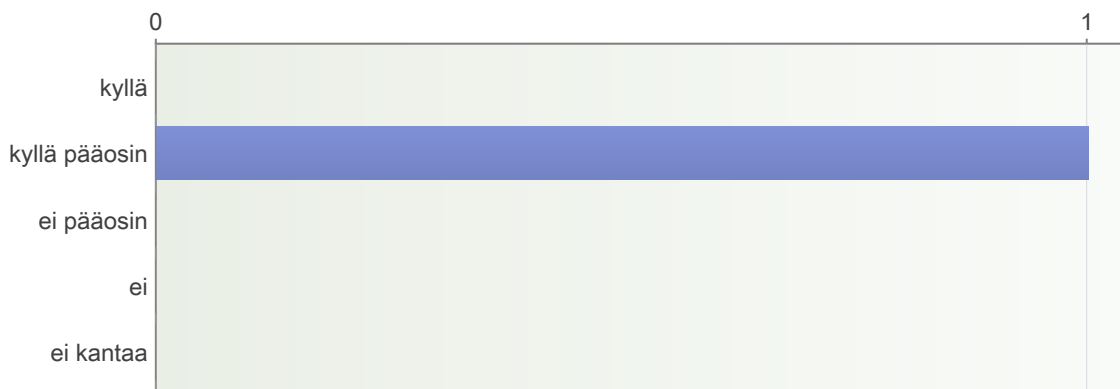
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Määrittely on melko selkeä ja ymmärrettävä.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

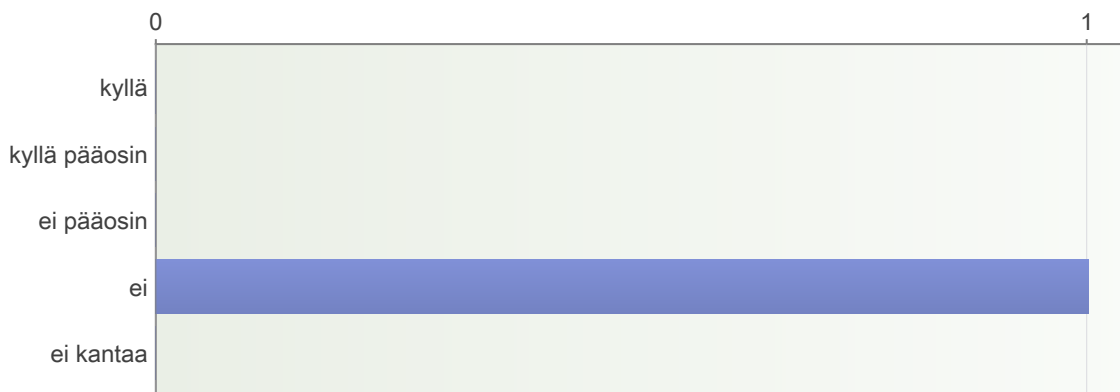
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lainsäädäntö edistää uudistamaan toimintatapoja sekä ideoimaan uusia palveluinnovaatioita. Julkisen organisaation johtamiselta edellytetään merkittävää kykyä uudistaa julkisen puolen organisaatiokulttuuria ja sen työtapoja. Lisäksi on kyettävä hyödyntämään johtamisen tutkimustietoa ja uusia toimintatapoja. Julkisen toimijan toimintaedellytysten suoran valinnan palveluissa tulee olla samat kuin yksityisillä toimijoilla. Uusien tuottajien mukaantulolla voidaan saada uusia palveluinnovaatiota ja uusia toimintatapoja palveluihin. Haasteena tulee olemaan asiakkaiden kyky käyttää esim. digipalveluja. Valinnanvapauden toimeenpanon porrastaminen hidastaa julkisen toimijan sopeutumista kilpailuun ja uusien palveluinnovaatioiden synnyttämistä.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

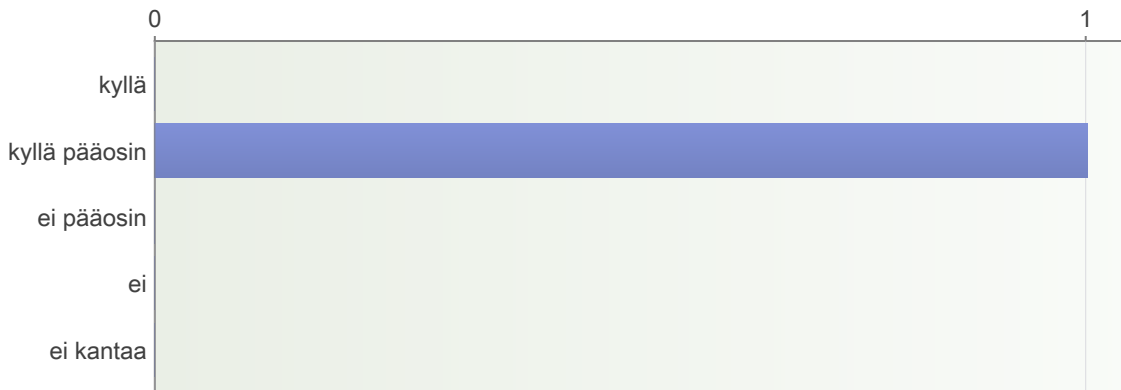
- Lakiluonnoksesta ei käy selkeästi ilmi, miten kustannusten kasvua kyetään hillitsemään. Kustannusten kasvun hillintää tulee tapahtumaan pidemmän ajan tarkastelussa. Palveluohjaus ja palvelutarpeen arviointi ovat merkittävässä asemassa ja hyvin toimiessaan näillä voidaan vaikuttaa siihen, että asiakas on oikeassa paikassa oikeaan aikaan ja oikealla kustannustasolla. Tämä turvataan esimerkiksi asiakassuunnitelman käyttöönotolla. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää hyvin toimivia ja yhteen sovitettuja tietojärjestelmiä, mikä kasvattaa kustannuksia. Yksityinen palvelutuotanto lisääntyy, mikä osaltaan vaatii myös julkisen toiminnan tehostamista ja sopeuttamista samoihin kustannuksiin. Sopeuttaminen tehtäneiden henkilöstömenojen supistamalla.

Yhteistyö hyvinvoinnin edistämiseksi peruskuntien kanssa on merkittävässä roolissa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Laissa edellytetyt toimintamallit mm. sosiaalipalveluiden tuottamisessa sote-keskuksissa ja liikelaitoksessa sekä kasvava tarve palveluohjaukselle voivat lisätä maakunnan kustannuksia ja resurssitarvetta. Henkilökohtaisen budjetin palvelusisältöjen määrittely liian laajaksi voi kasvattaa maakunnan kustannuksia.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa liikelaitoksella on mahdollisuus päättää itsenäisesti palvelujen organisoinnista. Tämä mahdollistaa asiakkaiden palvelujen saatavuuden ns. reuna-alueilla ja tällä voidaan estää alueellista eriarvoistumista. Näin voidaan estää kalliiden hoitojen tarvetta merkittävästi edellyttäen, että riittävä palvelu saadaan oikea-aikaisesti.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jotta asiakkaalla on mahdollisuus saada joustavasti myös terveydenhuollon ammattihenkilön konsultaatio ja vastaanottopalvelut, tulisi suun hoidon yksikön olla osa paikallista sote-keskusta.
Sosiaalihoitolain 6§ sosiaalihuollon ammattihenkilön antama sosiaalihuollon neuvonta ja ohjaus tulisi määritellä siten, että tulevat käytännöt ovat kaikille selkeät, samat ja päällekkäisen työn tekimistä ei syntyisi. Lisäksi kaikkien palveluiden osalta riittävän laaja määrittely on tärkeä mahdollisten epäselvyyksien poissulkemiseksi. Erikoisalojen osalta tulisi linjaus määritellä tarkemmin, sekä suoran valinnan palveluissa mm. laboratorio ja kuvantamispalvelujen osalta.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laissa tulee vielä tarkemmin määritellä, mitkä laboratorio- ja röntgentutkimukset kuuluvat suoran valinnan palveluihin.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

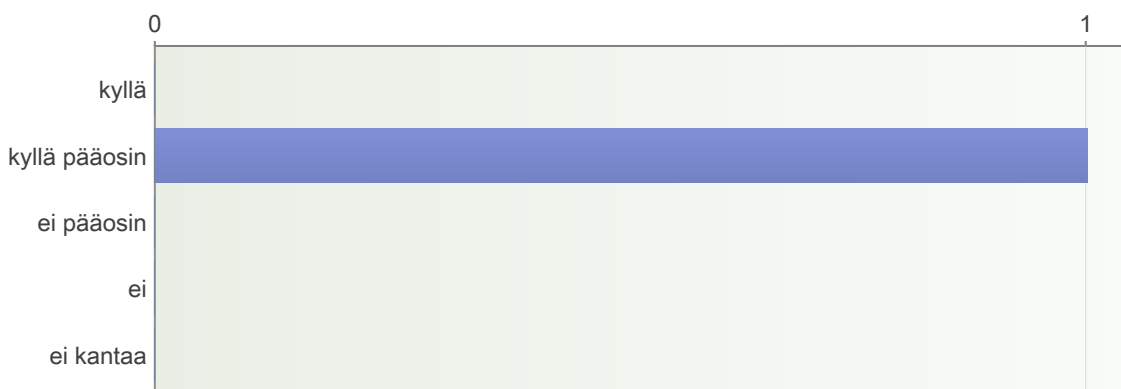
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Laissa on esitetty pääasiassa selkeä perusrunko niille palveluille, jotka kuuluvat suoran valinnan piiriin ja jotka liikelaitokseen.
Mm. neuvolapalveluiden ja kuntoutuksen osalta lakiluonnos on epäselvä ja tulkinnanvarainen. Rajanveto sote-keskuksen sosiaaliohjauksen, sosiaalipalvelujen valmistelun ja liikelaitokseen sijoittuvan varsinaisen päätöksenteon osalta tulee selkeyttää.
Kela-korvausten osuus on vielä epäselvä.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

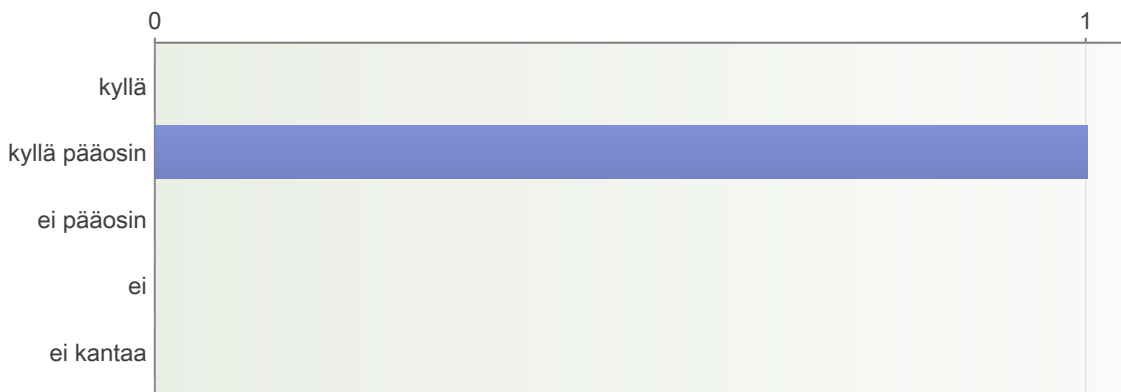
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Jako on selkeä siltä osin, että kaikkien alle 18-vuotiaiden suun terveydenhuollon palvelut tulee tuottaa liikelaitoksessa riippumatta siitä, onko nuori opiskeluterveydenhuollon piirissä tai ei.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

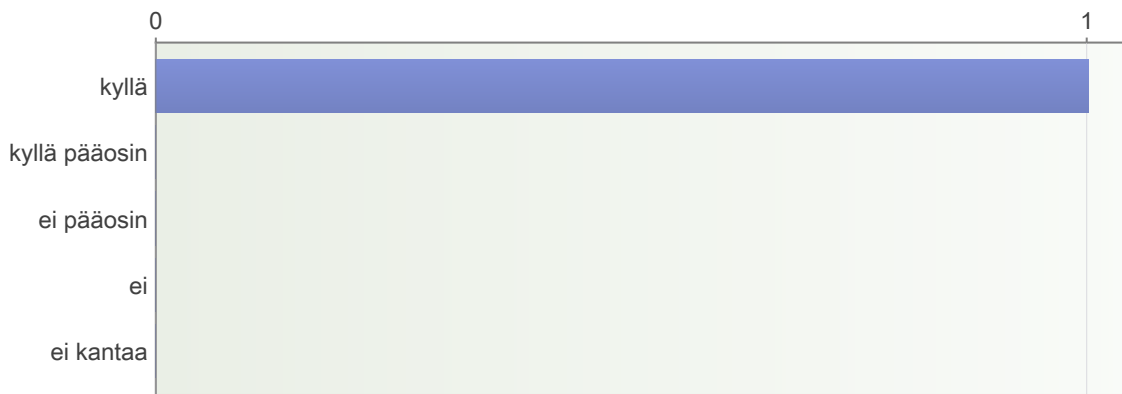
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännökset ovat tarkoituksenmukaiset, tehtävänjaon osalta tulisi säännöstä vielä tarkentaa yhteisten käytäntöjen saavuttamiseksi. Rajanveto sote-keskuksen sosiaaliohjauksen, sosiaalipalvelujen valmistelun ja liikelaitokseen sijoittuvan varsinaisen päätöksenteon osalta tulee selkeyttää mm. konsultaatiopalveluita tarjoavan ryhmän ja sosiaaliohjauksen ja -neuvonnan tehtävienjaon osalta.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

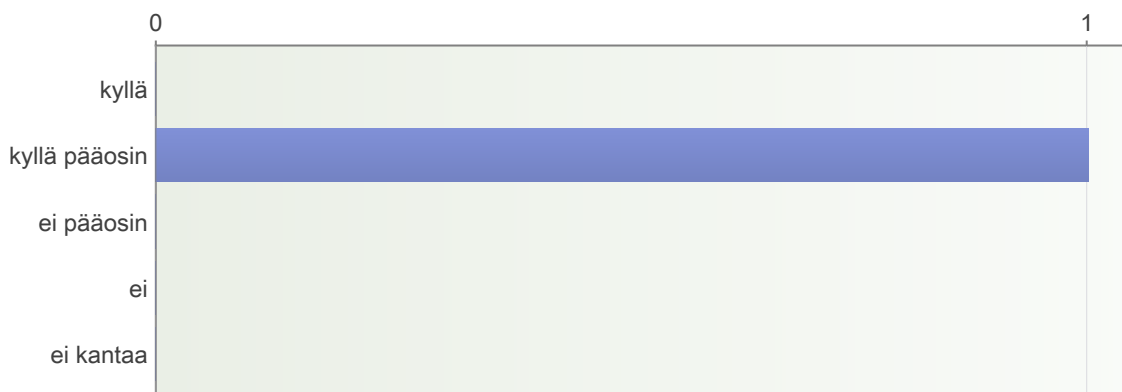

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiin tulee kirjata selkeästi ja ymmärrettävästi mitä tarkoitetaan, kun asiakas saa valita palveluyksikkönsä, sillä palveluyksikkö ei aina ole fyysinen toimipiste vaan laajempi palvelukokonaisuus, jota tuotetaan eri toimipisteissä.
Maakuntien liikelaitosten välillä voi olla suuria eroja, niin siinä miten ja kuka palvelut tuottaa, sekä myös siinä millä resursseilla palveluja tuotetaan. Näillä on vaikutus asiakkaan palveluun.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelin kokonaisuus on riittävän laaja. Selkeä ja riittävän laaja kuvaaminen on tärkeä asian ymmärretyksi tulemisen vuoksi. On hyvä, että maakunta voi arvioida itsenäisesti myös asiakassetelien laajemman käyttöönoton palveluissaan maakunnan asukkaiden tarpeet sekä oman tuotannon edellytykset (esim. laajan päivystyksen sairaalan tarpeet) huomioiden. Mm. kohta 9 suunhoidon palvelukokonaisuus tulisi arvioida uudelleen siten, että tulisiko se liittää suoran valinnan piiriin.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

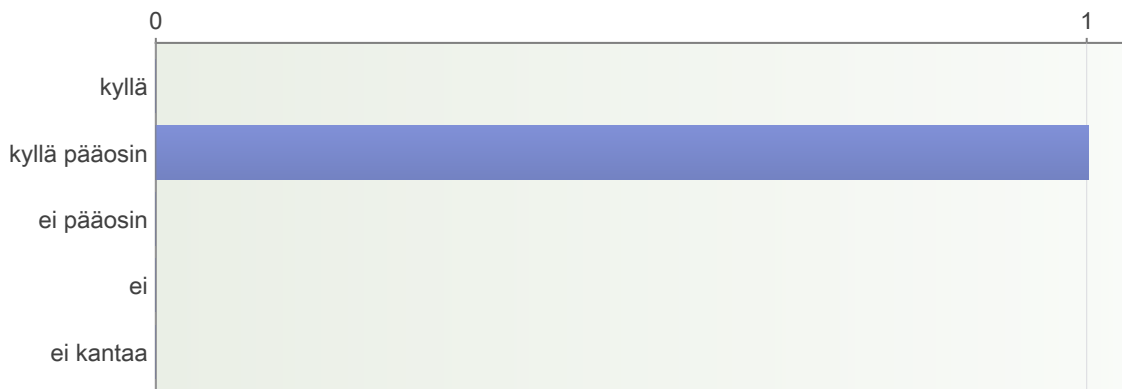
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laintulkintaan tulee saada tarkempaa ohjeistusta ja epäselvät ilmaukset tulee kuvata tarkemmin. Myönteistä on maakunnan itsemääräämisoikeus asiakkaiden palvelutarpeen mukaisesti.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

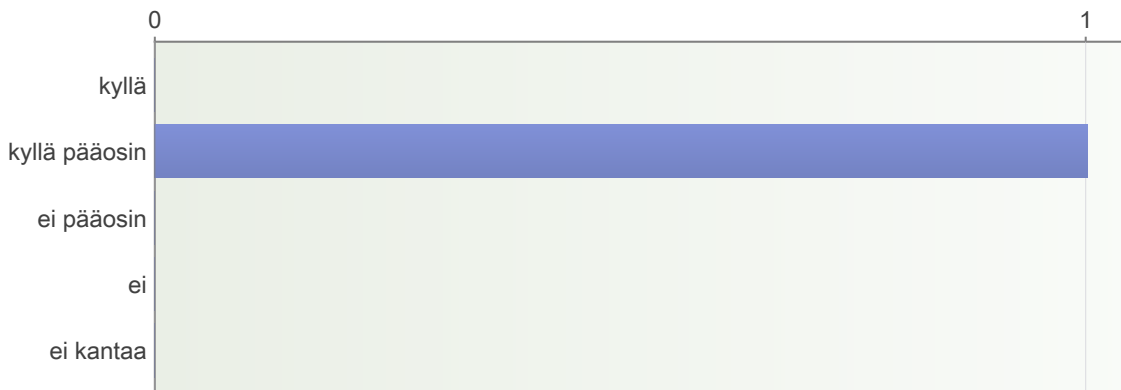
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujärjestelmän toimivuuden varmistamiseksi tulisi edellyttää, että maakunnan eri palvelutuottajat osallistuisivat erityistason palveluiden toimintaan, esim. päivystyspalvelu. Näin varmistetaan palvelujärjestelmän toimivuus myös erityistason terveydenhuollossa.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

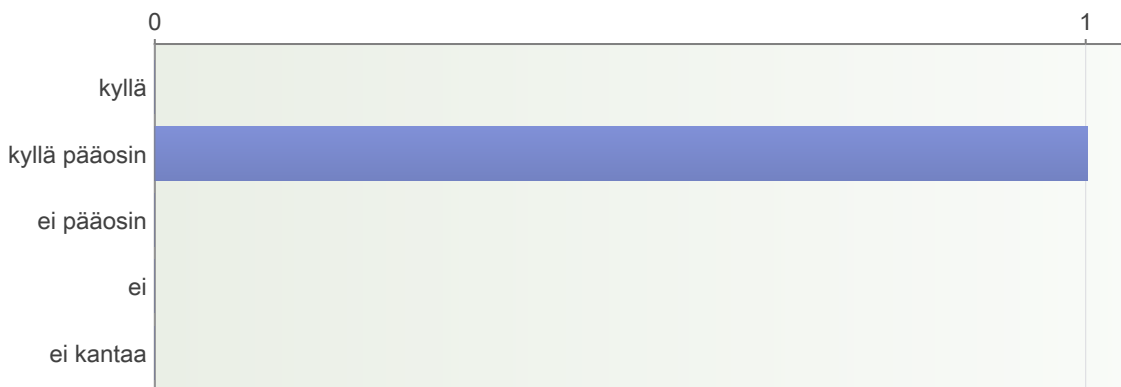
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan oikeuksien ja aseman kannalta keskeistä on se, että asiakassetelillä tuotettavissa palveluissa asiakasmaksut ovat yhtenäiset ja että asiakas voi kieltäytyä asiakassetelistä ja saada palvelut maakunnan liikelaitokselta.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

44. Vapaamuotoiset huomiot.

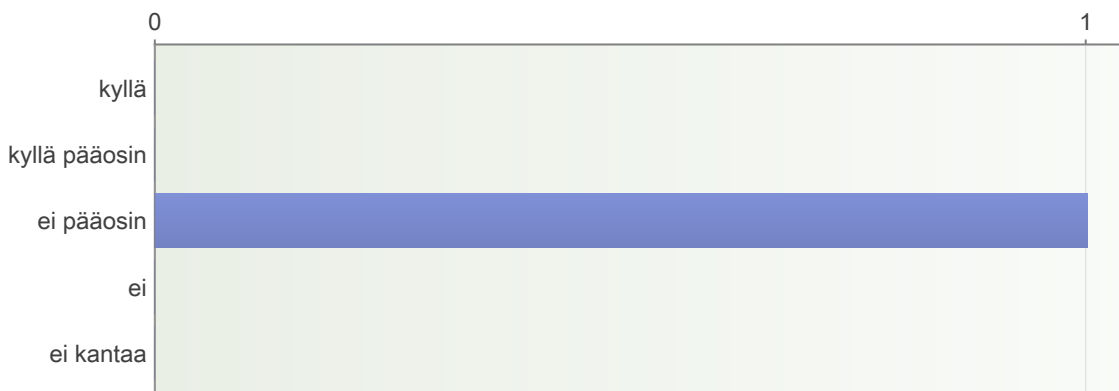
Vastaajien määrä: 1

- Maakunta määrittelee asiakassetelin hinnan ja palvelukokonaisuuden, joten toiminta on maakunnan ohjauksessa. Seuranta ja valvonta tulevat asettamaan haasteita, erityisesti silloin jos palvelukokonaisuus sisältää useita palveluja eri tuottajilta ja mahdollisilta alihankkijoilta. Valvonnan toteuttamiseksi tiedonkulku eri toimijoiden välillä on taattava.

Asiakassetelituotannon syntyminen maakunnan eri osiin mm. pieniin kuntiin on epäselvää. Järjestäjän näkökulmasta markkinoiden kehitys voi asettaa asukkaita erilaiseen asemaan.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

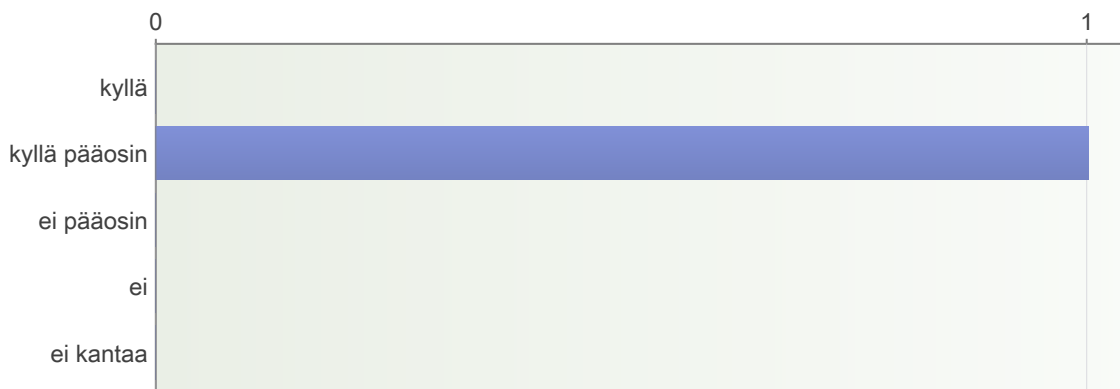
Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa henkilökohtainen budjetti on määritelty liian laajaksi. Luku 6 on osittain epäselvä siltä osin, mitä kaikkia palveluja henkilökohtainen budjetti sisältää ja miten paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden kanssa toimitaan, kun asiakas ei ole itsenäisesti kykenevä valintoja tekemään. Henkilökohtaisen budjetin osalta palveluntuottaja vaatimukset ovat samat kuin esim. asiakassetelissä. Asiakkaan tulee voida hankkia henkilökohtaisen budjetin sisällä myös yksittäisiä palveluita yksittäisiltä toimijoilta, jotta asiakkaan itsemääräämisoikeus arjessa toteutuu.

Henkilökohtaisella budjetilla tuottavat palveluntuottajat voivat valikoida asiakkaitaan, jolloin asiakkaan sisällöllinen valinnanvapaus ei toteudu. Riski on myös se, että kokoamalla henkilökohtaisen budjetin palvelusisällöt liian suureksi, maakunnan kustannukset kasvavat. Henkilökohtainen budjetti on hyvin vahva asiakkaan omaa vastuuta ja valinnanmahdollisuutta turvaava palvelujen järjestämisuoto.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

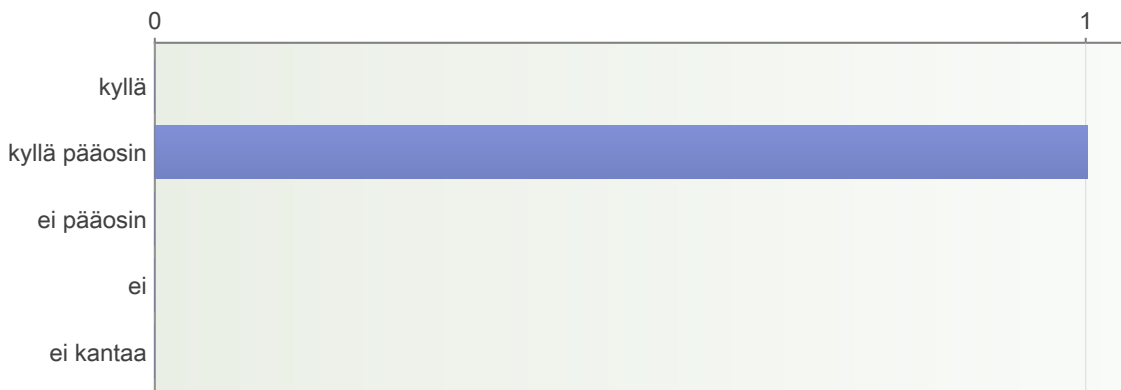
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yhteinen asiakassuunnitelma on keskeinen asia asiakaslähtöisyyden toteuttamisessa sekä toiminnallisen integraation turvaamisessa.
Asiakassuunnitelman sisältö pitää määritellä valtakunnallisesti yhteneväiseksi ja tiedonkulku (tietojärjestelmät) sekä kirjaaminen eri toimijoiden välillä tulee varmistaa. Rajanveto sote-keskuksen sosiaalihojauksen, sosiaalipalvelujen valmistelun ja liikelaitokseen sijoittuvan varsinaisen päätöksenteon osalta tulee selkeyttää.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännöksiin on selkeästi kirjattu yleiset hyväksymiskriteerit, mutta 39 §:n muotoilut ovat osin yleisluonteisia ja vaativat täydennystä.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

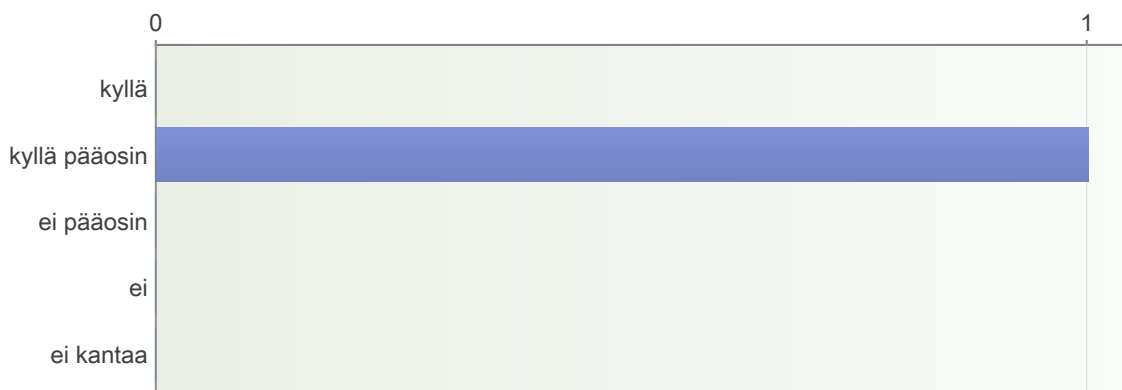
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan näkökulmasta sääntely antaa riittävät mahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamiseen. Yksityisten palveluntuottajien kirjo on laaja ja toimintojen muutos on nopeaa. Lisäksi vaaditaan vielä vahvaa palvelutuotannon valvontaa järjestäjän toimesta, sillä hyväksymismenettely vahvistaa ainoastaan palveluntuottajien muodollisen kelpoisuuden.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

54. Vapaamuotoiset huomiot.

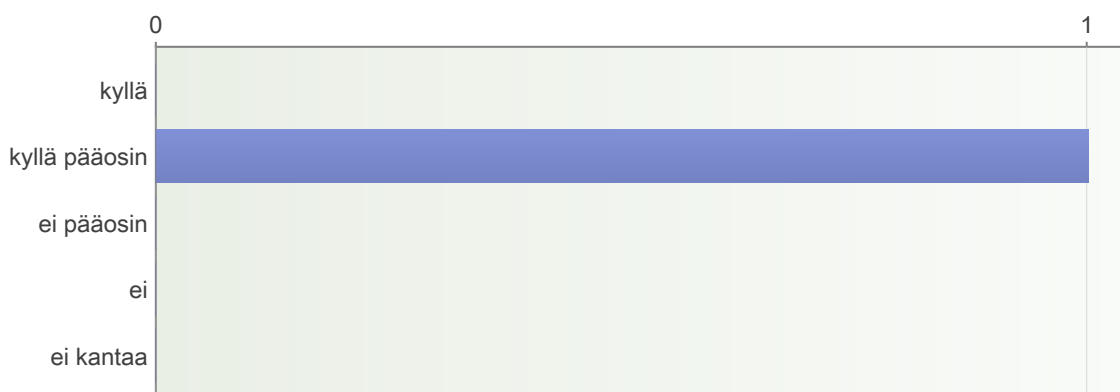
Vastaajien määrä: 1

- Säännökset ovat yleisluonteisia ja luovat ainoastaan löyhän kehyksen, jolla maakunnallista palveluntuotantoa organisoidaan. Yleisluonteisuus edellyttää järjestäjältä täydentävää sääntelyä asiakkaiden yhdenvertaisen ja syrjimättömän kohtelun varmistamiseksi.

Lakiluonnoksen 51 § annetaan maakunnalle yksipuolinen oikeus muuttaa suoran valinnan palveluntuottajan kanssa sovittuja sopimusehtoja lainkohdassa määritellyissä olosuhteissa. Sopimusehtojen yksipuolinen muuttaminen muutoin kuin lakiin perustuvana muutoksena on yleisten sopimusoikeudellisten periaatteiden vastaista ja voi johtaa siihen, että palveluntuottaja irtisanoo sopimuksen. Siirtymäajan maakunnan ilmoittamien muutosten osalta tulee olla vähintään 3 kk esitetyn 30 vuorokauden sijaan

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

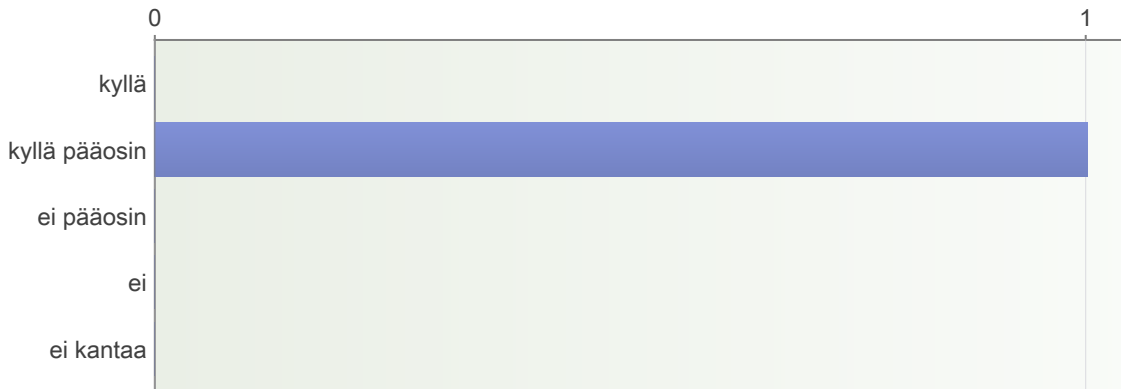
- Lakiluonnoksen 9 luvun säännökset tukevat osaltaan pienten yrittäjien toimintaedellytyksiä. On hyvä, että vastuu yksittäisen asiakkaan palveluista on suoran valinnan osalta yhdellä toimijalla. Tämä kannustaa vastuutahoa valvomaan alihankkijoidensa palvelun laatua.

54 §:ään kirjattu velvoite ilmoittaa olennaisista sekä vähäisemmistä muutoksista. Olennaiset muutokset tulee määritellä tarkemmin.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

58. Vapaamuotoiset huomiot.

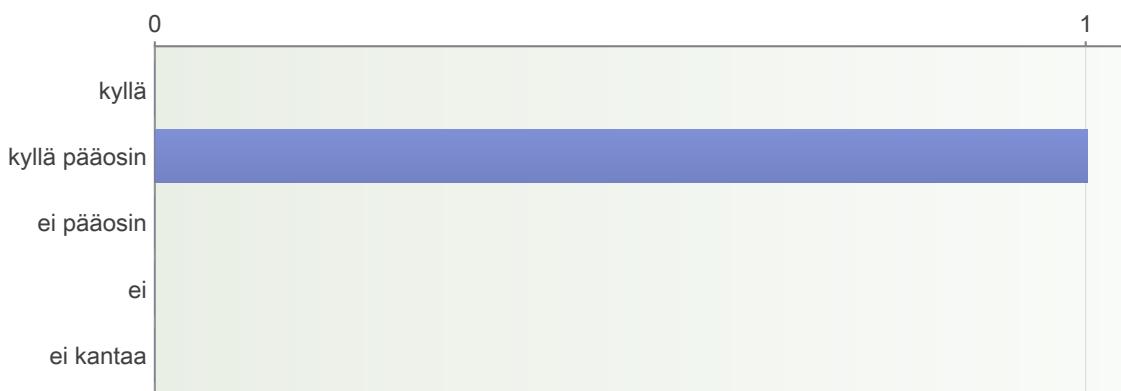
Vastaajien määrä: 1

-

Maakuntien velvoite noudattaa kansallisia tarvetekijöitä sekä painokertoimia on hyvä, koska sillä varmistetaan yhdenmukaiset korvausperusteet.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

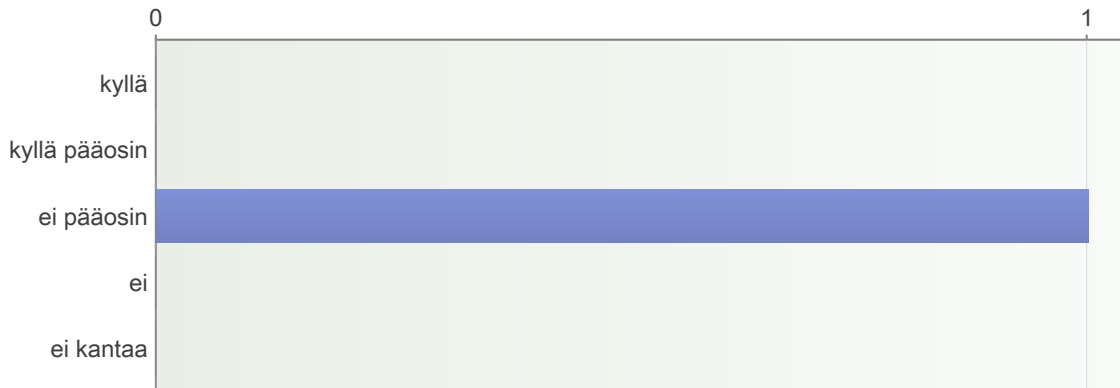
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos antaa maakunnalle riittävän jouston korvausten rakenteen osalta mahdollistamalla mm. alueelliset painotukset sekä kannustinperusteisen korvauksen.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännökset eivät vielä turvaa yhdenvertaisia toimintaedellytyksiä ja julkisella toimijalla on erityisiä haasteita toiminnan sopeuttamiseen ja tehokkaampaan organisointiin. Esimerkiksi julkisen tuotannon tiloista aiheutuvat kustannukset muodostuvat maakuntaan siirtyvien toimitilojen myötä, jolloin maakunnan palvelutuotannolla on vähäiset mahdollisuudet vaikuttaa esim. tiloista aiheutuviin kustannuksiin. Yhdenvertaisuuden varmistamiseksi vastuiden ja velvollisuuksien tulee olla yksityiselle ja julkiselle toimijalle yhdenvertaiset

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

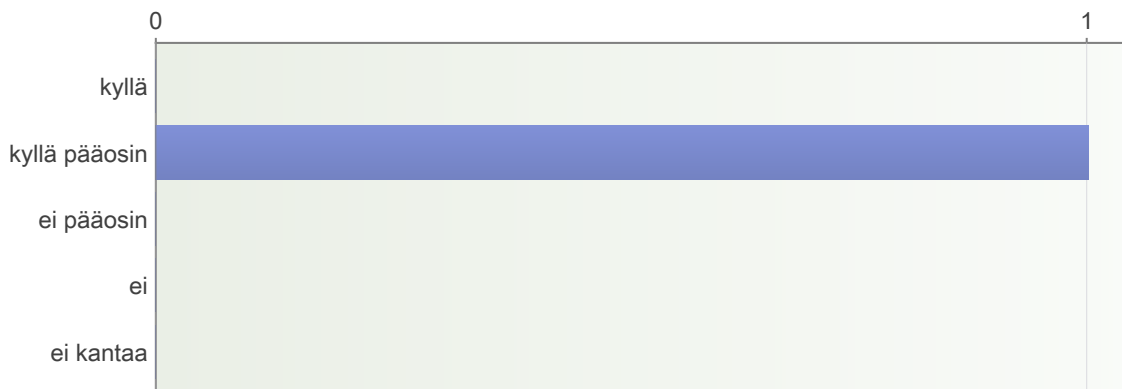
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisen budjetin ja asiakassetelien käyttöönotto tulisi olla yhtä aikaa.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

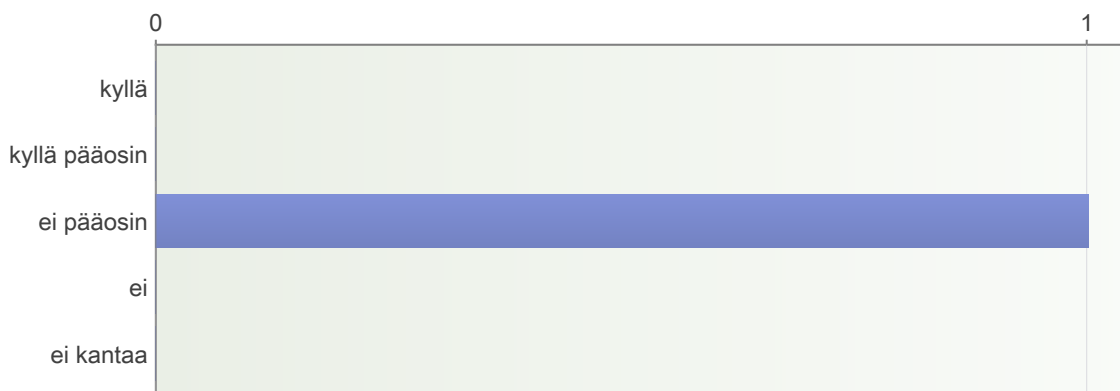
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskuksen asteittainen laajentaminen aiheuttaa sekaannusta niin palvelujen tuottajissa kuin asiakkaissakin. Täten myös julkisen palveluntuottajien palveluprosessien suunnittelu vaikeutuu. Asiakkaiden listautumisen asteittainen eteneminen on perusteltua ja mahdollistaa muutoksessa sujuvan asiakasohjauksen sekä julkisen toiminnan sopeuttamisen muutokseen.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

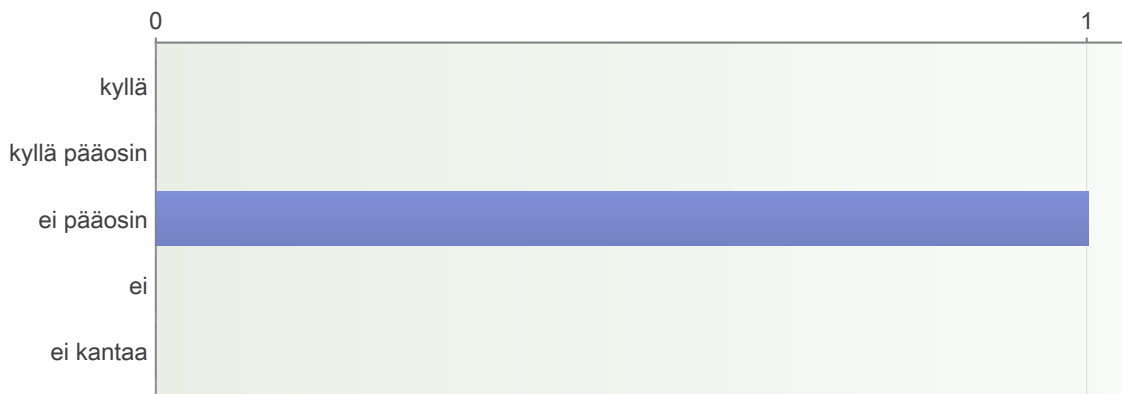
68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suunhoidon yksikön toiminnan tulisi käynnistyä yhtä aikaa sote-keskuksen toiminnan kanssa. Asteittainen laajentuminen tulee aiheuttamaan sekaannusta niin asiakkaissa kuin myös palveluntuottajissa. Säännökset tällaisenaan ovat sekavia ja eivät vakuuta palvelujen saatavuuden turvaamista. Asiaksmaksujen määräytymisperusteet ovat vielä epäselvät.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

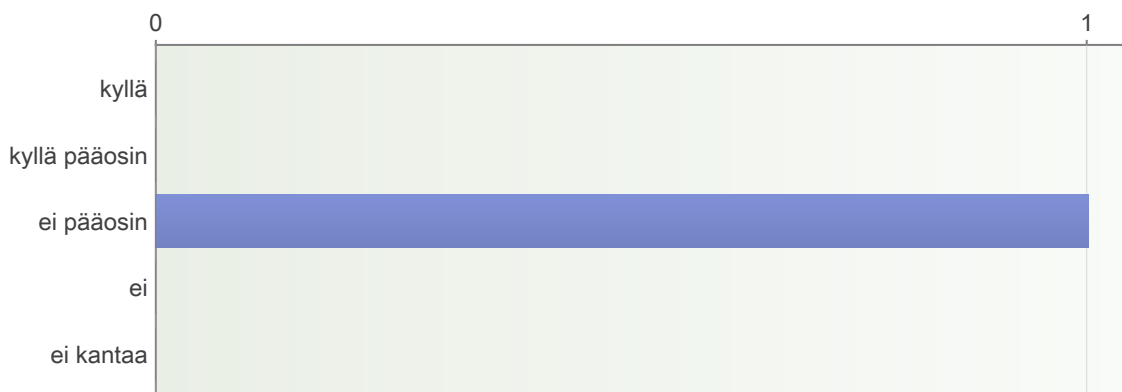
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten toimijoiden mahdollisuudet kilpailla isojen tuottajien kanssa jää nähtäväksi. Yhteisten tietojärjestelmien käyttöönotto voi olla haasteena toimia palveluntuottajina. Pienissä kunnissa yksityistä palvelutuotantoa ja valinnanvapautta ei tule olemaan samalla tavalla kuin isommissa kunnissa.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

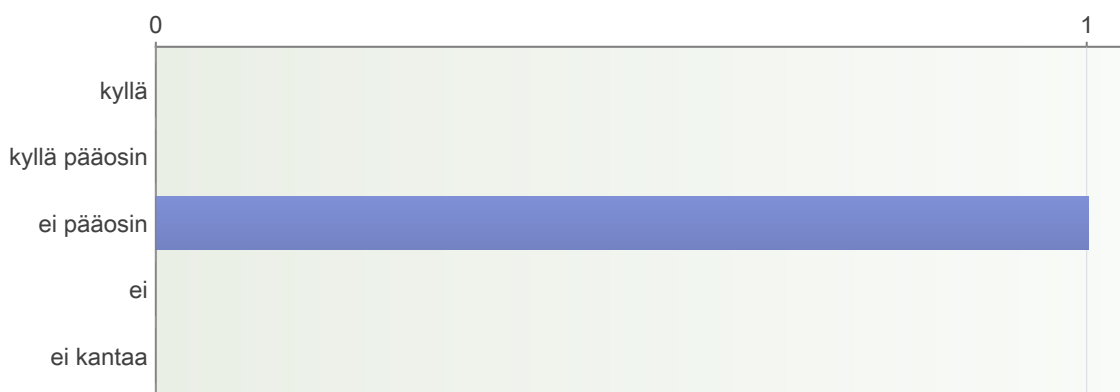
- Pienten toimijoiden edellytykset on huomioitu erityisesti asiakassetelillä tuotettavissa palveluissa sekä henkilökohtaisen budjetin kautta tuotettavissa palveluissa. Pienet toimijat voivat tuottaa palveluita myös alihankintana suuremmille toimijoille.

Henkilökohtaisen budjetin osalta tulee vielä huomioida pienten tuottajien (yhdistysten, yksityisten henkilöiden) mahdollisuudet toimija palveluntuottajina. Esitetyssä mallissa vaarana on, että vain isojen kokonaisuuksien palveluntuottajat voivat toimia henkilökohtaisen budjetin palveluntuottajina.

Tietojärjestelmäkysymykset tulee ratkaista siten, että ne tukevat myös pienten yritysten mahdollisuuksia toimia palveluntuottajina.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden lakiesityksellä on moninaisia vaikutuksia kuntien hyvinvointiin ja elinvoimaan. Palvelutasossa tulee tapahtumaan merkittävä muutos, uhkana on myös se, että palvelut tulevat keskittymään suuriin keskuksiin ja tämä uhka tulee uudistuksessa huomioida. Toisaalta voi olla niin, että pienten toimijoiden mahdollisuudet reuna-alueilla kasvavat. Kaikkien toimintojen vaikutusta ei pystytä ennakoimaan näin suuressa muutoksessa.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen säilyminen kunnassa on elinvoiman ja hyvinvoinnin näkökulmasta tärkeää. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa sote-palveluihin ja niiden tasoon heikkenevät. Palvelut saattavat keskittyä suuriin keskuksiin ja nykyiset lähipalveluina toimivat sosiaali- ja terveystyöpalvelut tulee säilyttää.

Kuntien asema tulee uudistuksen myötä muuttumaan merkittävästi esimerkiksi palvelutuotannon rakenteiden ja tukipalveluiden organisoinnin osalta. Kunnille on tarjottava tukea muutokseen. Maakunnallinen valmistelu tulee tehdä vahvassa yhteistyössä kuntien kanssa. Keskeistä on rakentaa mallit, joilla maakunta ja kunnat tekevät yhteistyötä jatkossa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja eri palveluiden yhteensovittamiseksi.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Kaikkien vastuiden ja veloitteiden tulee olla yhteneväisiä julkisen ja yksityisen toimijan välillä siltä osin kun toimitaan kilpailutilanteessa

Valinnanvapaus on asiakkaalle merkittävä mahdollisuus ja tärkeätä on varmistaa, että siitä ei synny liian moniportainen ja vaikeasti hahmotettava. Asiakkaan valintojen avuksi tulee olla riittävästi tietoa ja ohjausta, jotta palvelun kohdentuvuus ja sen vaikutukset ovat parhaat mahdolliset.

Muutosta ja sen vaikutuksia tulisi pystyä riittävästi seuraamaan niin toiminnan kuin myös kustannustason osalta.

Pienten kuntien lähipalveluiden säilyttäminen on turvattava.

Lausunnon antamista vaikeuttaa se, sitä annetaan sellaisen organisaation puolesta jota ei vielä ole olemassa.

Kyselyssä olisi voinut olla myös asioita, joilla nähdään jo tässä vaiheessa olevan isoja käytännöllisiä vaikutuksia kuntien toiminnalle ja taloudelle.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.